כט: ראוהו אחיו פרק שני תמיד

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

ט א מיי' פ"ז מהל' כלי המקדש הלכה טז:

שיטה מקובצת

א) שמעון בן הסגן: ב) ריבוא. נ"א ריבות: ג) המערכה וכי כל העצים כו' חרץ: ד) טעמא לא רב: ה) ישראל. ס"א מאי בינייהו איבא בינייהו דאתי קני מעלמא ור"ש לא גריס כן: ו) דוקרי שפיר חיבת שפרד נמחק: ז) מחיבת וכי עד חיבת אבל באלו לא גריס בקונטרס: ח) אין כדרחבא דאמר רחבא אות ה' ה' נמחק: ט) ריבוא נערות היתה נעשית נערות: י) פרוכות שהיו מתעסקין בכל שנה אמה ונוטלין: יא) ודאי לא מהניא טעמא קמא דמשום חיבת קאמר נמחק: יב) פפא דלית ליה: יג) מביאין וכמו שפיי אני כן צריך: יד) קשרים דבריתא דלקמן חיבת דהא ליש: טו) עצים הנתונים להיות אש כו' וכי: טז) קשר אשר לא: יז) פלוגתא אבל באלו חיבת אלא נמחק: יח) רמון ותנחבו לתוך: יט) פירוש שיש חיבת מי נמחק: כ) אבו ואאנה ואבו אפילו גבי חיבת הכי ל"ש ונמחק: כא) כשרים התם אות ד' נמחק: כב) בו הפסח: כג) לשנים יסיר את אות ו' נמחק: כד) פירי כדרחבא חיבת כמו ל"ש: כה) אין בשלמא חיבות הכי פירושו נמחק: כו) וכי יכולין כל חיבת עולין נמחק: כז) פירי כדרחבא אות ה' נמחק: כח) לוקחין כולו לנטוע חיבת כדי ל"ש:

פי' הרא"ש

ג' מאות כהנים. הייט נחמה: ארבה ארבעים אמה. כך היה גובה ההיכל עד המקרה: ורחבה עשרים אמה. מגגל ומזה ההיכל וזה הפרוכת שמגלגת בין ההיכל ובין קדש הקדשים מתח אמה מרקסין שהיה בגמי לאשון ושתים ומיכיהן אמה. וי"מ שהיתה תליה בפתח של אולם דנבוו ארבעים ואמצע עשרים ולאשון מיתא טפי דלפי שני למה שנים ולפ"ק אמים היו ומשמרין מתמת עשן הקטורת והיו עושין מדשות בכל שנה: ושתים ושמונים ושתים ריבות נעשית. שהיו עושים ולאת דנרסי ושמונים ושתים ריבוא לומר ס"ב ריבוא והכ הוי מוליאין עליה: ושל"ש מאות כהנים. הייט נחמה: מטביליו. אם נטמאת טומאה והא אינה מקבלת טומאה דחשיבה מחוברת לאחר מדשני הבית דאמרינן במסכת י"ל (דף יד:) מפני מה אמרו ילין טמא מפני שהשמש מתחמם מנגדו הא לאו סבי לא היה מקבל טומאה והאי טעמא לא שייך הכא וי"ל הא דמטבילין אותה הייט לאחר עשייתה דלאמרינן בפרק שומר פקדון (דף כג.) דכלים הנעשין טהורה נטהרה צריכן טבילה לקודש. ומיהו קשה דמתוספתא קתני ג' פרוכת שנטמאת בגד הטומאה ג) ותחד שנטמאת בלד הטומאה מטבילין אותה בפנים. ג) וא"מ דמטמאה טומאה מת פי' שהיא ממילה בו אהל עליה כדדרשינן (טהרה דף ז:) ומסתם על הפרוכת אם הפרוכת הכייף לה מיקף עליהה לאחרון והיה היתה מפשטן ואהל פשתן מקבל טומאה וקי"ל ג"כ נטמאת בלד הטומאה לא מטבלת לה בטבילה ר"ש ומפני מה אמרו ילין לאסור פי' אסור לעשותה מבלאים מפני שהשמש מתחמם כנגדו אבל בגד הטומאה מקבל כלאו הלי (טומאה) [טעמא] [ועי' ביצה יד: תוס' ד"ה מפני מה ומולין ל: תוס' ד"ה מפני מה ומולין ל: תוס' ד"ה ג' מלאות ותוי"ט בקלים פ"ח מ"ד]: גמן וזית מאי טעמא לא משום דקטרי. יש בהן קשרים ומוליאין שם מיס ואין מתייבשין יפה וגם פיגם מלגים כלאומרינן בפרק כיצד טלין [דף עד.] כיון דפיה בה קשרים מקרי מיא. ל"ש קטרי מעלים עשן ואיש דנרסי משום דקטמי עשיר אפר מרוחה ואין לדרסות אפר מפני טורת הלגלה: משום יישוב אי". כי הרבה עצים היה צריכין ממקדש ואם היו מבילין מהלו היה מתמעט היין והשמן: שלו העצים אשר על האש. עצים הייתנין לשיות אם שממהרין לשרף לעצים גמלים כמו בחיתון כמף [ומחקבל כנ]: ומאן גינהו דוקרי אלא קטרי. רקשיות יפה כמו קנים דוקרנים ולא קטרי שאין בהם קשרים. אי נמי שאין מעלים עשן ואיש דנרסי אלא קטמי אפר: רבי אלעזר מוסיף. לפסול אם אלו כמו זית ונגן מייש בגבולאיש רבה ורגא [ומעלא] דוחיה [ר"י בכרי מיומן אמר מייסין]: אף על גב דלא מוקמרי מגואי. אין מרבה אפר מבפנים אלא הקליפה הסמוכה לה מרבה אפר: תאנה חיוורתא. לבנה שהיא גרועה

חשק שלמה על פי' הרא"ש ה) [מטבילין אותה בחזן ואחד כו' כ"ל בבקלים יב:]. ו) נראה לל"ל ויש מפרשים דמטמאה טומאת מת לפי שהיא ממילה וכו' ועי' תוס' ביצה דף יד ע"ב ד"ה מפני מה ע"ש.

הדפסה ברזולוצית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה
Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com

או גרגיר או אשכול מביא ותולה בה אמר ר' אלעזר ברבי צדוק מעשה היה ונמנו עליה שלש מאות כהנים לפנותה פרוכת [ה] דתנן רבן שמעון בן גמליאל אומר משום רבי שמעון [ו] הסגן [א] פרוכת עביה טפח על שבעים ושנים נימין נארגת ועל כל נימה ונימה עשרים וארבעה חוטין ארכה ארבעים אמה ורחבה עשרים אמה ומשמונים ושתים [ב] ריבוא (ג) נעשית ושתים עושין בכל שנה ושנה ושלש מאות כהנים מטבילין אותה: החלו מעלין בגזירין לסדר את המערכה [ג] [וכו'] חוץ משל זית ומשל גפן [וכו']: הני מ"ט [ד] רב פפא אמר [ה] משום דקטרי רב אחא בר יעקב אמר משום ישוב דארץ ישראל [ו] מיתיבי [ז] על העצים אשר על האש עצים הנתונים להיות אש ומאי ניהו דוקרי [ח] שפוד דלא קטרי ואזלי מקטר מתוכו [ט] וכי כל העצים כשרים למערכה הן כל העצים כשרים חוץ מן זית וגפן אבל באלו היו רגילין במרביות של תאנה ושל אגוז ושל ענ"ן שמן רבי אליעזר מוסיף אף של מייש ושל אלון ושל דקל ושל חרוב ושל שקמה בשלמא למאן דאמר משום דקטרי בהא קמיפלגי דמר סבר אף על גב דלא קטרי מגואי כיון דקטרי מבראי לא מייתינן ומר סבר כיון דלא קטרי מגואי אע"ג דמבראי קטרי מייתינן אלא למאן דאמר משום ישוב דארץ ישראל דקל מי לית ביה משום ישוב דארץ ישראל אמר לך וליטעמיך תאנה לית בה משום ישוב דארץ ישראל אלא מאי אית לך למימר בתאנה דלא עבידא פירא דקל נמי בדלא עביד פירא ומי איכא תאנה דלא עבדא פירא אין [י] כדרחבה דאמר רחבה מייתי תאני חיוורתא

ושייפי

כמרים היו הן כל העצים כשרים היו חוץ משל זית ושל גפן ר' אליעזר מוסיף אף של מייש ושל אלון ושל דקל ושל חרוב ושל שקמה אבל באלו רגילין במורביות של תאנה ושל אגוז ושל ענ"ן והכי פירושו על העצים אשר על האש ואיזה עצים שמיתוכן מהרה ונעשין אש: דוקרי. קני כמו מורביות דמתני' קנים הדוקרנין שעליהן המלון במור ולא גדלו בו ענפים כי אם שמים ושלש וכשמגל שהוא במזלי הוא שוקף מהר: דלא קטיר ואזלי ומיקטר. שאין בהן קשר ואיתה קשר [מ] שלא הלך הקשר בפנים בתוך העצים דתנא קמא לא פסיל ליה אע"ג הלך הקשר בפנים ובקיאלן היו בדבר: וכי כל העצים כשרים. היו כמו שפירשנו במתני': חוץ משל גפן ושל זית. שאפילו בבחריתן יש בהן קשרים: ר' אליעזר מוסיף. לאיסורא אף של מייש ושל אלון כו'. ואזל ומפרש פלוגתא. [נ] אלא מאי דלא קטרי ורגילים מילתא דע"ק נמי מאי אלא ר' אליעזר מילתא אפסקיה: בשלמא למאן דאמר. דמפרש טעם האיסור בשביל קשרים ולא משום תקנת ישוב ארץ ישראל סבר דבהא קמיפלגי ת"ק דאסר של זית ושל גפן ולא יומר קשרי של זית ושל גפן הקשר הולך עד פנים הילכך לא מייתי אבל של מייש ושל אלון ושל חרוב ושל שקמה ושל דקל הקשר אינו אלא מתוך אבל בפנים אינו הילכך מייתינן ור' אליעזר סבר כיון דקטירי מבראי לא מייתינן ורגילים לדברי הכל אלו יש בהם קשרים מדפרכינן על אותה המשנה דכלל גולין את הפסח ממה שפוד של רמון [מ] מוחבו לתוך פיו ופרוך ומיימי של אלון ושל דקל וחרוב ושקמה ומתרלינן משום דלית בהו קיטרי ומפקי מיא שמעינן התם דכל אלו אית בהו קיטרי ואע"ג דפרכינן התם ומייתו תאנה ומתרלינן מתנה נמי אגב דמתלגלא מפיק מיא פירוש (ג) [מ] מי שיש בו מוח בפנים כמו עץ של ערבה ושל אגוז [נ] אפילו הכי גבי עלי מערבה הם כשרים [מא] דהתם היינו טעמא גבי פסח אין דרך לשפוד לחותכו לשנים אלא ממיתן אותו עגול כמו שהוא גדל מיער ואז הוא טוב לשפוד הילכך אם היינו גולין בו [מב] פסח יבא הדבר לידי קלקול אבל גבי עלי מזבח דרך בני אדם לחתוך עצים העומדים לשריפה לשנים בשביל שיסרף יותר הלכך כשיתחבם לשנים [מג] (יומא) [יקח] את המוח שבפנים וכן יעשה בעלי אגוז: אלא למאן דאמר משום ישוב ארץ ישראל. שמפרש טעם האיסור כמו כן בשביל ישוב ארץ ישראל מ"ש הוא לדברי היאך [נ] שהה אגוז עלי דקל שהרי אגוז קמא לא אסר אלא של זית ושל גפן ועכשיו ליכא לפרושי דרב אחא בר יעקב לית ליה איסור משום קשרים דאי לית ליה היה לו להש"ס להקשות אלא למ"ד משום ישוב ארץ ישראל במתי פליגי אלא ודאי אית ליה טעם קיטרי: ולישנעמיך. דמתחבת ליה מברייתא דתוכיה כמיהם אמאי לא אותבת ממתני' דקתני דבתאנה היו רגילין וכי לית בהו משום ישוב ארץ ישראל בתמיה: אלא מאי טעם. לא אותבת לי דסברת דבתאנה לא עבדא פירי מיירי אלינא דרב אחא בר יעקב כי מקשת לי ממי מדקל מרין בדקל דלא עבדא פירי דלית ביה תקנת ישוב דלשריפה הוא עומד והמקשה היה סבור דאיכא הרבה תאנים דלא עבדא פירי [מד] כמו דרחבה אבל בדקל ליכא והא דפריך מדקל ולא פריך מחרוב מי לית ביה משום ישוב ארץ ישראל דסברא ליה דלא שייך איסור משום ישוב ארץ ישראל אלא בדקל ותאנה וזית וגפן המגיעין בקרא דתנב דחשיבי מגלן הכמוה בשבח ארץ ישראל אבל בשאר פירות ליכא איסור משום ישוב ארץ ישראל: ומי איכא תאנה דלא עבדא פירי אין. [מה] הכי פירושו בשלמא מדקל לא מצינו להקשות דבדקל לא היו רגילין אלא בתמרין אמרינן דבתאנה היו רגילין וכיון דבתאנה היו רגילין וכי [מו] עולין כל כך למצוא תאנים דלא עבדי פירי כמו שצריך למזבח: אין. ודאי יכולין הרבה למצוא שבשביל מיינין נמי הוו מתמה דלא עבדי פירי [מז] כדרחבה: דאמר רחבה מייתי תאני חיוורתא. תאנים לבנות אותן תאנים רעות הן נעשים של תאנים חיוורתא [מח] כדי לנטוע כדמפרש: ושייפי

מסורת הבה"ח

(ה) גמי' ומשמונים ושתים ריבוא נערות נעשית: (ב) מפרש ד"ה ושלש מאות וכו' לפי מה שפירשתי א"ש כל סדר: (ג) ד"ה בשלמא וכו' פי' לפי שם כו מות וכו' כשיתחבם לשנים יזרוק את המוח:

תורה אור השלם

א) וְנָתַתָּ אוֹתוֹ לְעָרְחָיו וְאֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת פִּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ:
[ויקרא א, יב]

רבינו גרשום

ומשמונים ושתים ריבוא (כיצד) היתה נעשית: ושלש מאות כהנים מטבילין אותה. כשנגמרת היינו גרומא: חיני. זית ונגפן: מאי טעמא לא משום דקטמי. שעושין עשן יותר מדי: משום יישוב ארץ ישראל. שלא להחריב גפנים ועצי זיתים של ארץ ישראל: הנייתוכין להיות אש. בלא עשן שלאלתר כשמשימין נעשין אש: מאי בינהו הני דוקרי שפיר ולא קטרי ואילין מיקטר. וכי כל העצים כשרין כו': בשלמא למ"ד משום דקטמי בהא קא מיפלגי. תנא דמתניתין הו' אליעזר דמוסיף דתנא דמתניתין דלא תנא הני של מייש ושל אלון קסבר אע"ג דלא קטמי מגואי מתוכן כיון דקטרי מאבראי מקליפתן לא מייתינן. וד' אליעזר סבר כיון דלא קטמי מגואי כו': אלא למ"ד משום ישוב ארץ ישראל. לטעמיה אמאי מוסיף ר' אליעזר הני אנו דקל מי לית ביה משום ישוב א"י: אמר לך ולטעמיך תאינה. דקתני אבל באלו רגילים במורביות של תאינה מי לית ביה כו': מייתי תאינה חיוריתא.

מ) מקלים יב: [מולין ל:]. נ) [וכתקנן מהכן ל"ם גורם משום דקטמי ועי"ש]. ג) [כתוסות קו.]. ד) ל"ל מתוכם. ה) נ"מ שרי.